

Kultuur

■ Õnnelik on inimene,
kes suudab imestada loe lk. 17

Reede, 11. märts 1994

Õhtuleht

Kui sul on suur soojus ja Päike sees...

ITA SERMAN

Kaugeltki iga päev ei juhtu, et teatrisaalis kommi sajab. Või et korraga tantsivad-laulavad-hõiskavad laval lausa neli Pipit.

Väike väänik, anna asu, et me suureks eal ei kasu.

Juba ammu mõistnud olen, suureks saada küll ei tasu!

Täna, homme, aasta pärast, ja ka kümne aasta pärast, ja ka saja aasta pärast tänav rõkkab meie kärast.

Rõõm ei kustu pilgusärast!

Just Pipi on see, kes suudab meis säilitada rõõmu ja headust. On suutnud juba üle 25 aasta. Ja 400 etenduse jooksul. Sest just nii kaua on Estonia Teatri laval olnud Sulev Nõmmiku lavastatud Ülo Vinteri - Ülo Raudmäe - Enn Vetemaa muusikal *Pipi Pikksukk*.

Muidugi on aastate jooksul mõndagi muutunud. Lavastuse ja osatäitjate osas. Nii olulist juubelit polnud enam tähistamas Sulev Nõmmikut (lilled ja tänusõnad kuulusid ahikaasa

tuke nukraks ka. Ehk nagu ütles Enn Vetemaa: *kui ta on pool eluajast olnud ikka sinu kõrval, siis hakkad mõtlema, et oleksin veel justkui kõbus küll, aga vanainimene ikkagi...*

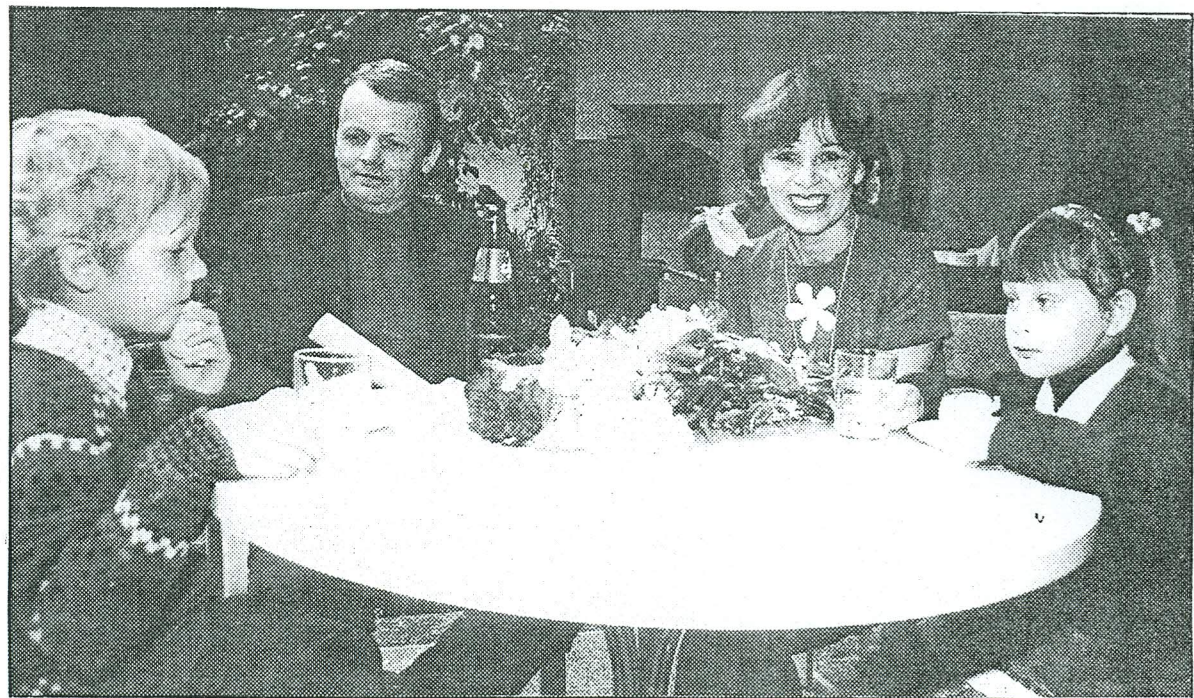
Ent igale etendusele tulevad üha uued väikesed vaatajad. Ja enamikule neist pakub just Pipi esimese teatrielamuse.

HELGI SALLO

oli esimene Pipi. Siis, kui *Pipi Pikksukk* 31. oktoobril 1969 lavale jõudis.

Kui Sulev Nõmmik mulle seda osa pakkus, siis ma mõtlesin, et issand jumal, milleks veel seda! Niigi olid mul kõik patud kaelas: et ma üle mängin, ja hirmus temperamentne olen, ja liiga poisilik... Aga kui me tööle hakkasime, siis rõhus Sulev Nõmmik ainult sellele, mida Pipi lavastuse lõpus ütleb: kui süda on soe ja lööb nagu vaja, siis ära ei külmu.

Sest kui sinus on soojust ja hellust ja suurt Päikest, siis tuleb kõik muu juba iseenesest. Ma olen Sulev Nõmmikut alati

teha minu jaoks ebaloogilisi asju küll. Lapsele tunduvad need loogilised.

See oli väga huvitav aeg. Pärast seda pole ma lastele enam mänginud. Kuigi - ema ütleb mulle veel nüüdki vahel, et vaa- ta ikka oma passi ka

ka niisugust osa, nagu on Pipi. See jutt jõudis Sulev Nõmmiku kõrvu. Nii siis läkski.

Eks minus ole ka ikka Pipi ulakust peidus, kuigi see ehk esmapilgul eriti silma ei hakka. Igasuguseid ootamatusi tuli ette. Mäletan, ühel korral

rõõmu, ja anda seda ka teistele. See oli minu meelest hoopis suurem väärtus.

LYDIA ROOS

se ja osatäitjate osas. Nii olulist juubelit polnud enam tähistamas Sulev Nõmmikut (lilled ja tänusõnad kuuluvad abikaasa Aili Nõmmikule). Ei olnud Anna Ekstonit, Ülo Raudmäed, Vello Viisimaad, Arvo Laidi...

Aastate jooksul on mõneti muutunud ka muusika mõjuvõim. Ülo Vinteri Põhja-maa, mu sünnimaa... asemele mõeldi tookord, päris alguses Eestimaad, mis siis veel keelatud oli. Aastaid hiljem, laulva revolutsiooni päevil tõusis rahvas selle viisi kõlades saalis püsti. Nüüd on jäänud kaunis meloodia, ja muidugi Pipi.

See rõõmustab, aga teeb na-

nagu vaha, siis ara ei kulmu. Sest kui sinus on soojust ja helust ja suurt Päikest, siis tuleb kõik muu juba iseenesest. Ma olen Sulev Nõmmikule väga tänulik selle eest, et ta oskas minus näha seda poolt, mille nii tugevat olemasolu ma ise ei teadnudki.

Pipi esimene variant oli kolm vaatust pikk. Last on väga raske nii kauaks laval toimuvat jälgima panna. Kõik peab olema väga veenev. See aga eeldab tohutut mõttekontsentratsiooni.

Mäletan, minu sõbranna oli sel ajal lasteaija juhataja. Käisin päevade viisi tema juures, istusin ja vaatasin lapsi. Püüdsin tabada nende loogikat. Ajapikku sain kinnitust, et võin

See on väga nauditav aeg. Rast seda pole ma lastele enam mänginud. Kuigi – ema ütleb mulle veel nüüdki vahel, et vaata ikka oma passi ka.

Aga mulle meeldib hommikul ärkata ja mõelda – ma elan, ja jälle algab uus päev. Minu meelet on see õnnelik omadus – imestada... See, kes suudab iga asja üle imestada, see ongi Pipi Pikksukk...

ANU KAAL

oli Pipi sel ajal, kui Astrid Lindgreni raamat veel eriti populaarne oli.

Pipi osasse sattusin ma juhuslikult. Ühes seltskonnas ütlesin, et küll oleks tore proovida

Eks minus ole ka ikka Pipi ulakust peidus, kuigi see ehk esmapilgul eriti silma ei hakka. Igasuguseid ootamatusi tuli ette. Mäletan, ükskord politseinike stseenis muutusin natuke liiga jõuliseks. Andsin politseinikule käge, ja tõmbasingi ta katuselt alla. Pärast istus Valdo Peetri tükk aega sõnatult maas, ise näost üleni valge. Siitamaani tänab õnne, et hing sisse jäi...

Tütar oli mul sel ajal viieaastane. Talle paistis ema Pipiks olemine päris hästi meeldivat. Hiljem, kui tütre tütre teatrisse töin, kiskus teda ka ikka Pipi juurde. Pipi lihtsalt on selline, kes ei jäta külmaks vanainimest ega last.

KATRIN KARISMA

on Pipi olnud kõige kauem, tervelt kaksikümne aastat.

Pipi on füüsiliselt väga raske osa. Minu esimene etendus langes Tartu külalisesinemise ajale. Öhtul hakkasid teised minu esietendust tähistama. Mina olin aga nii väsinud, et heitsin Ülo Raudmäe selja taha pikali, ja jäin magama...

Samas aga pakub Pipi osa hea võimaluse ennast lahti mängida. Kõikvõimalikud hirmud kaovad ja saad ennast katsetada. Elu on nüüknii üks suur proovimine. Ega Pipi olegi nii väga teistsugune. Kõik see, mis on peidus Pipis, on olemas ka minus, on igas inimeses.

Ma ei mõelnudki Pipit tehes nii palju trikkide peale. Hoopis rohkem mõtlesin sellest, et Pipi on väga hea. Ta oskab leida

LYDIA ROOS

on Pipi olnud üle kümne aasta ja üle saja etenduse. On praegugi veel.

Tunnen ennast Pipina. Ta on mind väga palju aidanud, hoidnud vormis kehaliselt ja ka vaimselt. Paar nädalat enne etendust hakkas hommikuti jälle võimlema... Väga palju teksti tuleb korraga meeles pidada, et lapse maailma näha. Nüüd on lapsed ehk pisut teistsugused kui kümme aastat tagasi. Mul on omal kaks poega, üks seitsmeteistkümnene ja teine seitsmene. Huvitav on nende suhtumist võrrelda.

Tookord kui alustasin, aitas vanem poeg mind palju. Ta teadis ka igat fraasi, käisime koos proovis. Tema õpetas mind tagurpidiniks teema. Ta rääkis ikka kuidagi umbes nii: minu ema on Lydia Roos, aga tegelikult on ta Pipi...

Väga palju andis mulle Sulev Nõmmik. Õpetas kõike seda, mida temale oli omal ajal õpetanud Ants Lauter. Tänu sellele hakkasin end laval vabalt tundma.

Kui etendus läbi saab, tunnen iga kord, et olen nagu midagi ära teinud. Pipi tõstab toonust.

Laste multikad ja raamatudki on enamalt jaolt kuidagi agressiivsed. Aga Pipi oskab rõõviteski leida head. Ja hiirepojale kaasa tunda.

Pipis on nii palju optimismi, rõõmu ja heasüdamlikkust...

Ja kuna me kõik – olgu siis täiskasvanud või lapsed – seda väga vajame, jääb Pipi alati ja kõikjal meiega!

Aivar Kullamaa fotod